

Сарајево, 07.02.2022. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 30.01.2022. – 04.02.2022.**

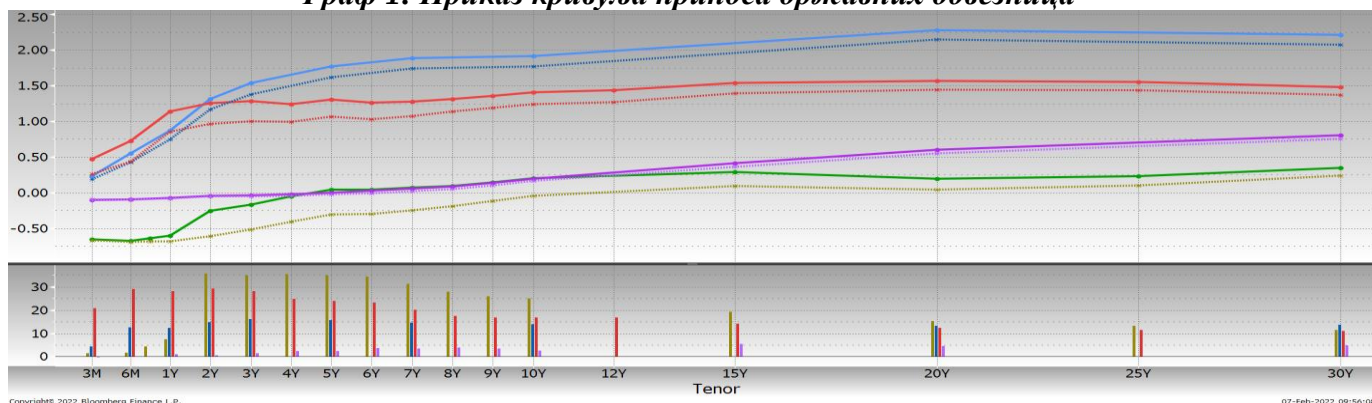
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22
2 године	-0,61	-	-0,25	↗	1,16	-	1,31	↗	0,97	-	1,26	↗
5 година	-0,31	-	0,05	↗	1,61	-	1,77	↗	1,07	-	1,31	↗
10 година	-0,05	-	0,21	↗	1,77	-	1,91	↗	1,24	-	1,41	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси			
	28.1.22	-	4.2.22	
3 мјесеца	-0,657	-	-0,614	↗
6 мјесеци	-0,690	-	-0,674	↗
1 година	-0.665	-	-0.587	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 04.02.2022. године (пуне линије) и 28.01.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

На састанку који је одржан протекле седмице ЕЦБ није донијела одлуку о промјени монетарне политике, као што је и било очекивано. Ипак, на прес-конференцији која је одржана након састанка предсједница ЕЦБ Lagarde је истакла да ће инфлација вјероватно остати већа дуже вријеме него што се раније очекивало, али ће крајем године доћи до њеног ублажавања. Lagarde је, такође, истакла да су у поређењу са очекивањима ЕЦБ од децембра, ризици очекиване инфлације повећани, посебно у блиској будућности. Током прес-конференције Lagarde је одбила да понови раније смјернице које су подразумијевале да је „мало вјероватно“ да ће се каматне стопе повећати у овој години. Такође, додала је да ће састанак у марту и касније састанак у јуну бити од кључне важности за утврђивање да ли су три критеријума у смјерницама монетарне политике у потпуности задовољена.

Финансијско тржиште у еврозони позитивно је реаговало након сједнице ЕЦБ, као и на одлуку ВоЕ о повећању референтне каматне стопе, те су приноси на обвезнице сигурнијих чланица

еврозоне повећани између 26 и 36 базних поена на седмичном нивоу. Истовремено, приноси на италијанске обвезнице су забиљежили седмични раст између 44 и 49 базних поена.

ЕЦБ је објавила резултате анкете који указују на то да би инфлација у еврозони и даље могла пасти испод нивоа од 2% у наредној години, свега један дан након што је ЕЦБ упозорила на све веће цјеновне притиске.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ ЈАН	4,4%	5,1%	5,0%
2.	Стопа инфлације – Њемачка ЈАН	4,3%	5,1%	5,7%
3.	Стопа инфлације – Француска ЈАН	2,9%	3,3%	3,4%
4.	Стопа инфлације – Шпанија ЈАН	5,5%	6,1%	6,6%
5.	Малопродаја (Г/Г) – Холандија ДЕЦ	-	7,6%	6,9%
6.	Малопродаја (Г/Г) – Шпанија ДЕЦ	-	-3,3%	6,2%
7.	Малопродаја (Г/Г) – Њемачка ДЕЦ	3,4%	0,0%	0,5%
8.	Малопродаја (Г/Г) – ЕЗ ДЕЦ	5,0%	2,0%	8,2%
9.	БДП (Г/Г) – ЕЗ IV квартал	4,6%	4,6%	3,9%
10.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) –ЕЗ ДЕЦ	26,1%	26,2%	23,7%
11.	PMI композитни индекс – ЕЗ финал. ЈАН	52,4	52,3	53,3
12.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ финал. ЈАН	59,0	58,7	58,0

САД

Током протекле седмице финансијско тржиште у САД је позитивно реаговало након сједница ЕЦБ и ВоЕ, те након објављивања података са тржишта рада крајем седмице, који су знатно бољи од очекиваних. Приноси на америчке обвезнице су забиљежили раст између 14 и 16 базних поена на седмичном нивоу. У Извјештају о стању на тржишту рада који је објављен у петак је истакнуто како је економија САД у јануару створила много више радних мјеста него што се очекивало, упркос поремећајима у пословању са потрошачима због ситуације са корона вирусом, а што указује на темељну снагу која би требало да одржава експанзију док Фед не почне са повећањем референтне каматне стопе. Такође, у Извјештају је наведено да је раст броја радних мјеста у децембру и новембру био већи него што је то првобитно процијењено.

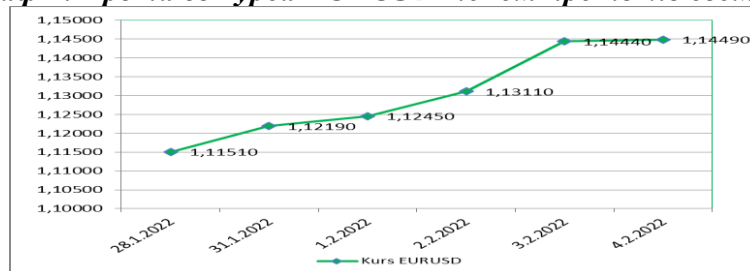
Предсједник Феда из Филадельфије Harker је изјавио да подржава повећање каматне стопе у марту за 25 базних поена и да је сад већ мање увјерен да би Фед могао повећати стопу и за 50 базних поена. Предсједник Феда из St. Louisa Bulard је изјавио да се залаже за почетак заопштравања монетарне политике Феда, уз узастопна повећања референтне каматне стопе на састанцима FOMC-а у марту, априлу и јуну, након чега ће се током друге половине 2022. и 2023. године процијенити да ли ће бити потребни агресивнији кораци у савладавању инфлације.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Стопа незапослености	ЈАН	3,9%	4,0%	3,9%
2.	Промјена запослених нефармерски сектор	ЈАН	125.000	467.000	510.000
3.	Промјена запослених приватни сектор	ЈАН	35.000	444.000	503.000
4.	Промјена запослених прерађивачки сектор	ЈАН	20.000	13.000	32.000
5.	Захтјеви за хипотекарне кредите	28. ЈАН	-	12,0%	-7,1%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	29. ЈАН	245.000	238.000	261.000
7.	PMI индекс прерађивачког сектора F	ЈАН	55,5	55,5	57,7
8.	Потрошња грађевинског сектора (М/М)	ДЕЦ	0,6%	0,2%	0,6%
9.	PMI индекс услужног сектора (финал.)	ЈАН	50,9	51,2	57,6
10.	Обим поруџбина трајних добара (финал.)	ДЕЦ	-0,9%	-0,7%	3,2%
11.	Фабричке поруџбине	ДЕЦ	-0,4%	-0,4%	1,8%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1151 на ниво од 1,1449, што представља раст од 2,67% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница MPC ВоЕ на којој је одлучено да се повећа референтна каматна стопа у склопу монетарних мјера усмјерених ка сузбијању инфлације која је, према очекивањима чланова MPC ВоЕ, на путу да у априлу достигне ниво од 7,25%. **Чланови MPC ВоЕ су гласали са 5:4 за повећање референтне каматне стопе на 0,5% са 0,25%, колико је иста износила.** Оно што је изненађујуће јесте да су четири члана овог тијела гласала и за веће повећање, односно гласали су да се стопа повећа на 0,75%, што би било повећање које није забиљежено од независности централне банке односно од 1997. године. Уједно, ово је било прво узастопно повећање референтне каматне стопе од 2004. године, а рефлектује хитност повећања каматних стопа са циљем да се инфлација врати на циљани ниво од 2%. Чланови MPC ВоЕ су, такође, сигнализирани почетак нове ере за обвезнице прикупљене кроз програм квантитативних олакшица у вриједности 895 милијарди GBP, те су једногласно донијели одлуку о постепеном смањењу биланса централне банке. Од наредног мјесеца ВоЕ неће реинвестирати обвезнице које доспијевају. Такође, ВоЕ је поновила план којим ће размотрити активну продају обвезница у моменту када референтна каматна достигне ниво од 1%. На прес-конференцији након састанка гувернер Bailey је истакао да је јавности послата “снажна порука”. Bailey је истакао да је повећање референтне каматне стопе било неопходно, јер је мало вјероватно да ће се инфлација без тих мјера вратити на циљани ниво. Такође, Bailey је додао да се Велика Британија суочава са “екстремним примјером” економског шока који би могао повећати трошкове живота за све грађане.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	ЈАН 10,9%	11,2%	10,4%
2.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	ДЕЦ 0,4	0,8	1,0
3.	Одобрени хипотекарни кредити	ДЕЦ 66.000	71.000	67.900
4.	PMI прерађивачки сектор F	ЈАН 56,9	57,3	56,9
5.	PMI услужни сектор F	ЈАН 53,3	54,1	53,3
6.	PMI композитни индекс F	ЈАН 53,4	54,2	53,4
7.	PMI грађевински сектор	ЈАН 54,3	56,3	54,3

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,83224 на ниво од 0,84615, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3401 на ниво од 1,3531.

ЈАПАН

Током протекле седмице, гувернер Курода је изјавио да ВоЈ мора задржати ултрастимулативну монетарну политику, пошто је инфлација и даље ниска у односу на инфлације у другим земљама. Све већи ризици од високе инфлације су подстакли централне банке САД и Велике Британије да повуку стимулативне мјере и повећају каматне стопе. Додао је да инфлација у Јапану остаје пригушена због кашњења опоравка економије током пандемије, као и због дефлаторног начина размишљања јавности да домаћинства и фирме дјелују под претпоставком да се цијене неће много повећати. Курода је изјавио да се номиналне плате у Јапану нису пуно повећале и да мисли да ниво инфлације неће достићи ниво од 2%, осим уколико се плате не повећају заједно са цијенама. Додао је да је окружење ниских каматних стопа у Јапану имало утицаја на регионалне кредиторе кроз различите канале, те да се јапанска привреда умјерено опоравила једним дијелом захваљујући агресивном монетарном попуштању ВоЈ, што је у коначници резултирало подстицању раста у подручјима у којима регионалне банке дјелују.

Анкета коју је спровео Reuters је показала да се економија Јапана опоравила у посљедња три мјесеца 2021. године, након што се потрошња повећала са смањењем броја заражених Ковид19, иако би се могло десити да се то промијени током првог квартала 2022. године, након наглог раста броја заражених омикрон сојем. Анкета је, такође, показала да су veleпродајне цијене наставиле расти у јануару у односу на годину раније, што је знак да ће раст цијена енергије и сировина и даље наставити да нарушава корпоративне профите.

Производна активност у Јапану се у јануару повећала најбржим темпом у посљедњих осам година због повећане производње и нових поруџбина, док су притисци на цијене и даље повећани јер су се фирме наставиле суочавати са проблемима у ланцима снабдјевања.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња Г/Г (прелим.)	ДЕЦ	2,9%	2,7%
2.	Малопродаја (Г/Г)	ДЕЦ	2,8%	1,4%
3.	Индекс започетих кућа (Г/Г)	ДЕЦ	8,1%	4,2%
4.	Стопа незапослености	ДЕЦ	2,8%	2,7%
5.	PMI индекс прерађивачког сектора (финал.)	ЈАН	-	55,4
6.	PMI индекс услужног сектора (финал.)	ЈАН	-	47,6
7.	Композитни PMI индекс (финал.)	ЈАН	-	49,9
8.	Продаја возила (Г/Г)	ЈАН	-	-12,5
9.	Монетарна база (Г/Г)	ЈАН	-	8,4%

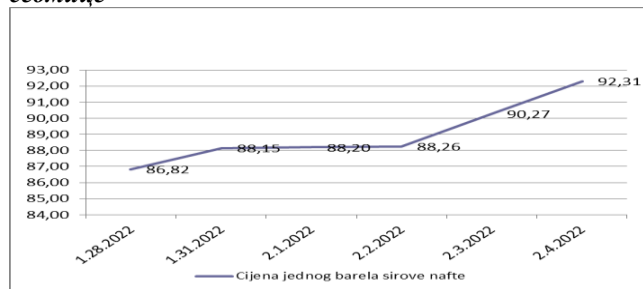
JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 128,58 на ниво од 131,96, док је курс USDJPY остао на истом нивоу као и претходне седмице.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 86,82 USD (77,86 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је наставила са тенденцијом раста, те је достигла највећи ниво у посљедњих седам година. На раст цијене нафте утицале су углавном геополитичке тензије, временски услови, али и одлука ОПЕС+ о понуди нафте током марта. Почетком седмице цијена нафте је углавном била под утицајима геополитичких тензија у источној Европи и на Блиском истоку, што је утицало на то да се цијена креће ка највећем мјесечном нивоу у посљедњих годину дана, што су инвеститори протумачили као могући проблем на страни понуде нафте. Наредног дана, инвеститори су почели са шпекулацијама око тога да ли ће ОПЕС+ можда донијети одлуку да обим понуде повећа више него што је очекивано, али су и ишчекивали податке о стању залиха нафте у САД. Након што је ОПЕС+ одржао најкраћи састанак до сада и одлучио да се држи планираног повећања обима понуде од 400.000 барела дневно за март, цијена нафте је наставила да расте. Овим је потврђено да се картел и даље држи приступа опрезног повећања понуде, што ће се вјероватно одразити на одржавање високе цијене овог енергента, односно највише цијене у посљедњих седам година. Већ у четвртак, цијена нафте пробија ниво од 90 USD по барелу, први пут од 2014. године.

Цијена нафте је на седмичном нивоу забиљежила раст од 6,32%. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 92,31 USD (80,63 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

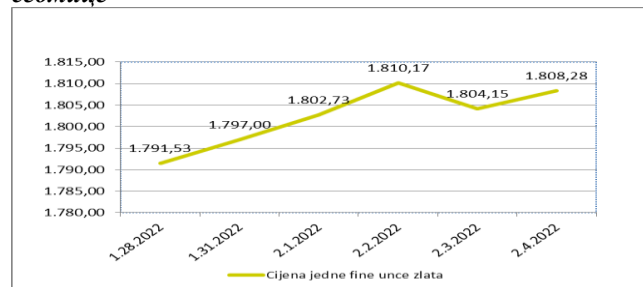

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.791,53 USD (1.606,75 EUR).

Почетком седмице цијена злата је имала благу тенденцију раста. На цијену злата утицало је слабљење USD и реторика званичника Феда, који су умањили изгледе за имплементирање агресивнијег повећања каматних стопа у скоријем року. У четвртак су одржане сједнице ЕЦБ и ВоЕ, на којима је указано на појачане страхове од инфлације. ВоЕ је монетарну политику учинила рестриктивнијом, док ЕЦБ није промијенила садашњу монетарну политику. Упркос овим одлукама цијена злата није забиљежила значајне промјене. Крајем седмице цијена злата је благо повећана под утицајем геополитичких тензија у вези с Украјином и Русијом, што има нешто снажнији ефекат по инвеститоре у односу на очекивано поштравање монетарне политике Феда. У петак су објављени позитивни подаци са тржишта рада у САД, али је цијена злата, управо због политичких тензија, наставила да се одржава на нивоу изнад 1.800 USD по унци. Трговци очекују да ће Фед наставити са повећањем каматних стопа, посебно након посљедњег извјештаја са тржишта рада који указује на прегријавање економије. Инвеститори су тренутно у ишчекивању података о стању инфлације у САД који ће бити објављени у овој седмици, а који ће утицати одлуке о инвестирању у злато и свакако ће се одразити на цијену злата.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.808,28 USD (1.579,42 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 0,93%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.